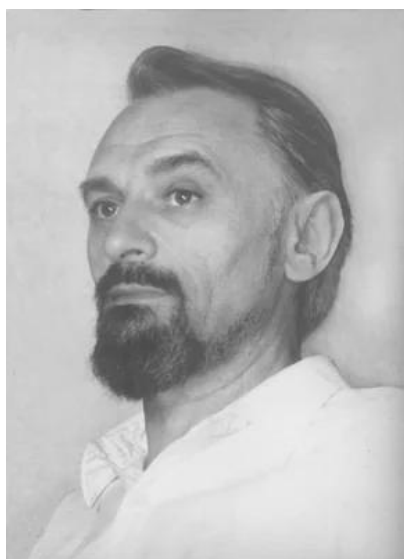

ШКАРАПУ́ТА Микола Олександрович (03. 08. 1941, Київ) — художник-монументаліст, живописець і графік. 1-а премія ЮНЕСКО за проєкт Українського культурного центру в Парижі (1980, арх. А. Ігнащенко, не реалізований). Член НСХУ (1970). Закінчив Київський художній інститут (1966; викл. [А. Горська](#), [В. Зарецький](#), [К. Трохименко](#)). Один з ініціаторів створення Клубу творчої молоді в Києві (поч. 1960-х рр.). У 1966—90 — на Київському комбінаті монументально-декоративного мистецтва; від 1990 — дизайнер «Будремпроєкту». Працює в галузях монументального мистецтва, станкового живопису, графіки. Творчість Ш. пов'язана з тенденціями українського монументально-декоративного мистецтва 1960—70-х рр., позначена інтересом до традицій народного мистецтва, пошуками нових технік та прийомів стінопису, зверненням до символіко-алегоричних та декоративних образних вирішень, що давало можливість урізноманітнити засоби художньої виразності радянського мистецтва. Створює мозаїки, настінні розписи, керамічні рельєфи, а також вітражі з багатошарового й литого кольорового скла (понад 600 варіацій кольорів), що вражають образністю, красою, емоційною виразністю. Ш. зображує життя як цілісний багатовимірний рух несподіваних

метаморфоз та їх трансформацій. Автор мозаїки для торговельного центру (1968) та оформлення Зали урочистих церемоній «Світлиця козака Вуса» (1971; тематично-фігуративні розписи темперою з інкрустацією соломкою та різьбленням декоративних елементів) у м. Олександрія Кіровоградської обл.; монументального розпису «Шляхами Всесвіту (Г. Сковорода)» (1972); вітражів «Рух до світла» (багатошарове кольорове скло, алюмінієвий рельєф) в Угорському консульстві (1977), «Квіти України» («Весна», «Літо», «Осінь») у вестибюлі нижньої станції фунікулера (1984, арх. Я. Віг); фігуративних композицій (керамічні рельєфи) «Слов'янські народні свята (колядки, щедрівки, веснянки, обжинки)» в НДІ кріогенної електроніки (1984; усі — Київ). Опублікував низку статей, зокрема «Міст Єдиного» («Образотворче мистецтво», 1992, № 5—6), «Народне мистецтво і професійна творчість» («Київський вісник», 1996, 30 січ.), передмову до книги «Рух, простір і час в образотворчому мистецтві» М. Писанка (К., 1995). Учасник міських, всеукраїнських та всесоюзних мистецьких виставок від 1959. Деякі роботи митця зберігають у Національному художньому музеї України, Національному банку України (обидва — Київ), Новокаховській міській картинній галереї (Херсонська обл.).

Основні твори

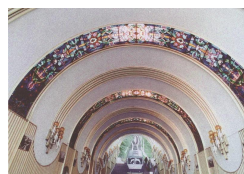
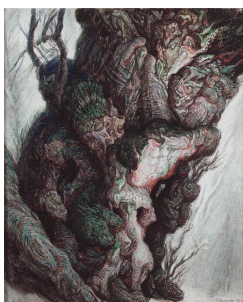
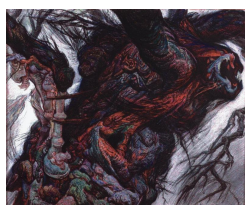
«Баркаси на березі моря» (1958), «Жінка» (1962), «Хлопець», «Проводи в армію» (обидва — 1966), «Голова козака Вуса» (1971), «Сільське свято» (1970-і рр.); серія «Древо України» (1983—87, акварель, пастель, вугіль).

Рекомендована література

1. Лемешко К. Мовою пластики // Мистецтво. 1966. № 4
2. Диченко І. Світлиця козака Вуса // Україна. 1970. № 20
3. Чегусова З. Сучасний український вітраж // Образотворче мистецтво. 1978. № 4
4. Ковалев Ф. В. Золотое сечение в живописи. К., 1989.

[З. А. Чегусова](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Шкарапута Микола Олександрович / З. А. Чегусова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-894164>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).